

Sitt norsk folkemagasin, 2014

PÅ GRENSEN: - Boken til Egil Ulateig om likvideringer er på grensen til å være et makkverk, mener lektor og forfatter Ingvar Skobba i Bø. Nå kommer han selv med egen bok om likvideringene her i fylket.

- Syv eller åtte nazister ble likvidert i Telemark

■ Halvor Ulvenes

- Syv eller åtte nazister ble likvidert av hjemmefronten i Telemark under 2. verdenskrig. Egil Ulateig roter når han skriver at det dreier seg om 12 personer, sier lektor og forfatter Ingvar Skobba i Bø.

I to år har bøheringen arbeidet med boken "Krigen i Telemark 1940-45". Den vil være på markedet i neste uke. Et av hovedemnene i den er nettopp likvideringer.

- Boken til Ulateig "Med rett til å drepe", som kom ut sist uke, baserer seg i stor grad på artikler i NS-organet "Folk og

land". Feilen Ulateig gjør er at han regner med samme person to ganger. Det verste tilfellet i Telemark dreier seg om en mann i Arbeidstjenesten (AT) i Holla. Sannheten er likevel at denne AT-karen aldri ble likvidert. Han ble drept ved et vådeskudd under et overfall på Fiskodde i Nome. Halvor Toreskaas redegjør detaljert for dette, så Ulateig kunne lett unngått denne bommerten, fremholder Skobba.

Grove feil

- Andre grove feil er at Ulateig tar med mennesker som er skutt av Gestapo eller frontkjemper. Disse drapene omtaler Ulateig som likvidering gjennomført av hjemmefronten. Dessuten tar han med nazister som er drept i kamper eller skuddvekslinger. Det er ganske mange. Ulateig

regner med at rundt 200 totalt sett ble likvidert i Norge. Jeg har kommet frem til rundt halvparten. På denne bakgrunn er det vanskelig å feste lit til hans fremstilling, legger Bø-skribenten til.

I følge Skobba bygger også Ulateig på for mye antagelser i sin bok.

- Han oppgir at Reulf Pedersen ble funnet innsurret i Seljordsvatnet flere år etter krigen. Han har imidlertid ikke noen opplysninger om hvem denne karen var, og hvorfor han ble likvidert. Det dreier seg om antagelser, og det holder ikke. Man må kunne vise til mer enn NS-kilder. Ulateigs bok er på grensen til å være et makkverk. Men han fortjener ros for å ta opp tabuemnet. Ulateig har også trukket frem opplysninger fra engelske arkiv som var nye for undertegnede. Men arbeidet

hans har gått for fort, fremholder Skobba.

To typer

- Hvem ble likvidert her i Telemark?

- Både på landsbasis og i fylket dreier det seg om to typer nazister. Den ene typen folk var NS-agenter som prøvde å komme inn i hjemmefronten, eller som tilbød opplysninger mot betaling. Den andre typen likvideringer var av lensmenn og politi. Lensmennene var forresten de eneste som fikk to advarler. Høsten 1944 fikk de beskjed om å droppe etterforskningen av forsvinningene fra Arbeidstjenesten. Våren 1945 ble lensmennene bedt om ikke å legge hindringer i vegen for hjemmefronten.

Dette er hovedmønsteret, men det finnes unntak. Lederen

for NS i Telemark, Nils Røring, ble likvidert 7. april 1945. Det er ikke kildemateriale som viser at han var noen agent. Hjemmefronten gjorde nok dette for å terrorisere, og skremme andre nazister, sier Ingvar Skobba.

Vanskelig

Bøheringen legger ikke skjul på at arbeidet med kildematerialet har vært vanskelig.

- Derfor kan jeg ikke si bestant om syv eller åtte ble likvidert, men det var i alle fall ikke 12. Min bok inneholder sikkert også feil, for en slik beskrivelse er uhyre vanskelig. Likvidasjonene har vært et tabuemne, og det er gått mye sladder og rykter. 50 år etterpå bør fakta på bordet, sier Ingvar Skobba.

Ny hark-sak mot skiensgutt

SKIEN. En 20-åring fra Skien er i forhørsretten dømt til 45 dagers fengsel, derav 15 dager betinget med prøvetid i to år for kjøp av 10 gram hasj for 1.000 kroner på en restaurant i sentrum. Han ble også dømt i februar i år for et lignende forhold.

Kjøpte heroin og stjal sigaretter

SKIEN. En 24 år gammel mann fra Skien er i forhørsretten dømt for å ha skaffet seg heroin ved flere anledninger fra ikke navngitte personer i byen. Han har også tilstått heleri av en olabukse med alarm-brikke i Arkaden i august i år. Plagget skal han angivelig ha kjøpt av en ukjent person. I september i år stjal han 32 pakker sigaretter fra en forretning på Lie. Dom nr 4 for hans del ble fastsatt til 45 dagers fengsel. Han er igang med soningen i Arendal kretsfengsel.

Overdrivne farar ved piggfritt

- Det er først og fremst mellom øyra på bilistene at tryggleiken vert skapt, seier teknisk sjef Paul T. Anderson i Kongelig Norsk Automobilklubb (KNA).

KNA meiner at motbøren Vegdirektoratet møter frå egne rekkjer for aksjonen for å gå over til piggfritt berre syner kor delte meiningar det er om risikoen ved å køyre piggfritt.

Nederlag for Kari